

LA TRALLA

Surt el divendres

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per las aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materias relligiosas, polítiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Dos redactors de LA TRALLA, agafats

Era'l dimars al matí que'ls companys Folch y Llangort varen esser citats al jutjat pera declarar respecte una de las moltes denúncias que pesan sobre'l nostre periódich. En Folch era responsable de tres treballs a l'hora y en Llangort d'un.

Després de prestar la consegüent declaració se comunicá als nostres volguts companys l'auto de procés decretant el seu empenonament mentres y tant no afliucessin nada menos que 2.000 pessetas en metàllich ó 4.000 pessetas ab responsabilitat d'un industrial.

[Sempre de dret als quartos!]

Els nostres companys que no son pas de casa bona pera dur tan de capital a la butxaca no varen poguer servirlos en lo que se'ls demanava y naturalment, cap al quarto de las ratas falta gent.

En Llangort va ser el primer d'entrarhi y al darrera en Folch, abdós tan aixerrits disposats a cercar en las ombras lúgubres d'aquellas inmondicias dels calabossos del Palau, dit de la Justicia, el repós que tan necessitan.

La nova del tancament dels nostres amichs corregué totseguit per Barcelona, y are es l'hora de fer constar el nostre agrahiment vers els significats y entusiastas companys que deixant sos quefers corregheren tot el dia cercant els mil y un requisits que's necessitan pera posar a dos catalans honrats al carrer.

No volém esmentar noms perque dits senyors nos han manifestat que may voldrán que prengüem com a escepció esmentable lo que es sols, al seu concepte, un compliment del seu dever, pero no'ns podem estar de anomenar al nostre volgut y respectable amich En Manel Lladó, que fou el primer en remoure cel y terra pera treure a n'els nostres amichs d'aquell antro. A ell y a tots els demés, LA TRALLA els hi servará etern regoneixement.

Perdónins l'amich Lladó que ofenguém la seva modestia, pero es que hi han favors que no poden durse amagats.

Mercés als esforços dels nostres amichs incondicionals, eran las 8 del vespre que en Folch y en Llangort eran posats en llibertat, mitjansant las condicions que'l jutjat imposa, essent acompanyats per nombrosos amichs que sabent la novetat havian correghut a interessarse per la sort dels nostres companys.

A tothom grans mercés ab el ben entés que la Redacció de LA TRALLA, tota, agraheix com a cosa propia l'interés que s'ha demostrat pels nostres estimats companys.

[Visca Catalunya!]

Parlan els "criminals"

Hem sigut tancats, encalabossats y enreixats perque som nacionalistas. La Justicia d'Espanya nos ha posat a la condició dels lladres y dels afanetas. Heus aquí practica-da la igualtat d'una manera precisa.

Pero, no sabém que ho fa, que sempre hi sortim guanyant: A cambi de la mica de contrarietat que suposa'l tancament [no podeu figurarvos com s'aixampla el cor quan un pensa que sofrim (ben poch per cert) per la nostra estimada Patria! Aquest goig val més, molt més que tots els goigs; es una paga més que sobrada al petit sacrifici que suposa perdre la llibertat per la que fa tan de temps que no'n disfruta.



La feyna dels partits

Els carlins.—Ateus! condempnats! lliure-pensadors!

Els unitaris.—Carcas! clericals! jesuïtas!

Els castilas.—Espúreos, separatistas!

Els cobarts.—Gallinas!

Tota la cáfila.—Abajo, el nacionalismo!

Un obrer.—Que te'n sembla d'aixó?

L'altre.—Que ab tant cridar y ab tantas empentas, encare no'ns hem pogut enterar qué es lo que representa'l Nacionalisme.

El convenciment de que estém entre reixas pel pecat de predicar als catalans els dèvers que tenen a complir, es tot un doll de foras y energías que ns fan mes forts que 'ls exèrcits. La convicció de que cal no enmudir mentre Catalunya plora sa condició de venta-fachs, dona més tremp al ànima que mil cops de mall al acer ruhent.

Y es per aixó que agraïnt ab tota l'ànima las manifestacions de simpatia y d'amistat que aquests dias inmerescudament havém rebut, hem de declarar que no las podem pas admetre pel sol acte que hem tingut de realisar, puig aquest está prou pagat ab la satisfacció que tenim d'haver complert ab el nostre deber, y el compliment del deber no mereix cap paga.

Fetas aquestas manifestacions sols nos resta fer constar el nostre profon agraïment vers tots els companys que tant s'han interessat per nosaltres, y donarlos totas las seguretats de que sabrem seguir complint com devém pera fer que no trigui a venir el dia que tots els catalans tinguin conciencia de lo que son y de lo que tenen dret a ser.

Companys: ¡Visca la Patria Catalana!

JOSEPH M.^a FOLCH Y TORRES

PELEGRÍ LLANGORT

L'ASSUMPTO JUNOY

May ens ha agradat rabejarnos ab els vensuts, ni fer broma ab els mancats de valor, pero'l nostre deber envers el públich ens obliga a narrar els fets ab tot desapassionament y imparcialitat.

Com saben nostres lectors l'assumpto que aquests dias s'ha comentat baix diversos punts de vista y molt poch favorablement pels mangonejadors de la conciencia obreira, se pot puntualisar ab els termes següents: En Junoy, segons el *Noticiero*, va dir al Governador que ns deixés fer perque no passaria res puig els catalanistas eram uns *chiquillos cobardes*. LA TRALLA, que ja está cansada d'aguantar tants y tants insults com ens dedican aquests periódichs difamadors que desorientan als obrers pera mantenirlos sempre allunyats del camí de sa emancipació y que ja no pot consentir que aquets homes que disfrutan una posició burgesa, voltada de luxos y comoditats, se dediquin a fernes odiosos pera que'ls trevalladors catalans visquin ignorants de sos veritables drets, LA TRALLA, per boca de un de sos redactors, en Pelegrí Llangort, firmat ab tots sos noms, tracta de cobart a D. Emili Junoy, puntualisant els fonaments d'aytal afirmació y declarant estar disposat a sostenirla en tots els terrenos.

En Junoy envià un amich seu a la Redacció de LA TRALLA el mateix matí de publicat el número, preguntant per en Llangort. Com que no's trobava a la Redacció, l'enviat d'en Junoy va preguntar a quina hora hi era contestantli que al vespre. Y *efectivamente*, en Junoy va venir a la tarde y no trobant al nostre company, va deixarli tarjeta.

Quan en Llangort tingué la tarjeta, no sabent lo que significava, va fer preguntar a LA PUBLICIDAD el domicili d'en Junoy y allí fou que li donaren la adreça del despaig del esmentat senyor.

Personat en Llangort en dit despaig preguntà per en Junoy, contestantli duas senyoretas, que varen sortir, que en aquell moment no's trobava a casa. Llavors, com ja diguerem, en Llangort pera acreditar sa presencia deixà tarjeta també.

Aixó passava'l divendres dia 29 de Setembre. Donchs van passar divendres, dissapte, diumenge, dilluns, dimars, dimecres, dijous y divendres, sense que passés res, ni en Junoy tractés de pendre satisfacció.

Dich malament que no va passar res. No sabém per quin motiu varen apareixer en alguns diaris locals unas gazetillas en las que's presentava la cosa com si's tractés de un desafió. Ja puntualisavam la passada setmana las malicias nostras respecte aquestas gazetillas, y fou llavors que en Llangort comprenent que en Junoy buscava una negativa nostra, perque sabia que'ls nacionalistas repugnan d'aquests medis castellans y cobarts que donan la rahó al més pinxo, fou llavors, dich, que en Llangort nos manifestà la seva resolució d'acudir a tots els terrenos a que se'l provoqués encare que fos un desafió, y que pera no contradir el criteri de la Redacció, presentaria la dimissió de son càrrech de redactor de LA TRALLA pera poguer obrar ab completa llibertat. Aixís ho feyam ja constar en nostre passat número.

Com sia que aquestas afirmacions sortiren en nostre darrer número, fou'l dissapte que vingué a la nostra Redacció l'enviat de en Junoy, el qual va demanar el domicili de

en Llangort que li fou donat tot seguit, manifestantnos dit senyor que fins aquell mateix dissapte no havia vist en Junoy la tarjeta d'en Llangort, perque no haventla rebuda y veient que nosaltres afirmavam haverla entregada en Llangort, ell calculà que dita tarjeta havia sigut entregada al despaig que AVANS TENIA EN JUNOY.

Aixó no lliga ab la adreça donada a LA PUBLICIDAD ni ab la afirmació de las duas senyoretas que varen rebre a n'en Llangort, tots los quals convenian ab que allí es encare'l despaig del senyor Junoy.

El diumenge al matí aquell mateix enviat d'en Junoy se presentà al domicili del company Llangort, essent rebut per ell mateix. L'enviat d'en Junoy demanà a n'en Llangort hora y lloch pera veures ab dit senyor, contestantli'l nostre company que allà ahont volguessin y a la hora que'ls hi semblés be y si volian en aquell mateix instant.

Insistí'l representant d'en Junoy a que fos en Llangort qui triés el lloch de la entrevista.

En Llangort se n'estranyà per quant per rahó natural sembla que havia d'esser en Junoy el qui'l cités, pero com que la cosa durava massa, en Llangort escullí'l café Suís, situat enfront de LA PUBLICIDAD y lloch molt frequentat per en Junoy, a las quatre de la tarde del mateix diumenge.

Ja hem comentat el present escrit afirmant que no'ns agradava rabejarnos ab els vensuts, y per aquest motiu nos limitém a publicar ab caràcter d'informació la relació dels fets ocorreguts escrits per en Pelegrí Llangort.

Advertim que com que'l nostre company cridava prou durant la entrevista, lo que s'afirma aquí té la garantia de molts testimonis presencials que en aquella hora estavan prenent café en el Suís y devian sentirlo.

GNOM

Entrevista Junoy-Llangort

A las quatre y set de la tarde del darrer diumenge vaig entrar al café Suís; vaig resseguir ab la mirada tot l'establiment y veient a n'en Junoy assegut davant d'una taula vareig dirigimhi sol, ben sol, tot pensant: vetaqui un home a qui jo haig d'anar a trobar, quan es ell el que hauria de trobar-me a mi.

Me vaig asseure al seu davant tot dientli:

—Bonas tardas.

—Quí es vosté?— va preguntarme ell.

—Soch en Llangort que estich a la seva disposició.

—Vosté m'ha dit cobart!

—Sí senyor!

—Com vol que li demostrí que no ho soch, a ganivetadas, a la catalana?

—Del modo que vulgui. Vosté mana.

Llavors en Junoy s'alsa de la cadira ab actitud ofensiva.

—Y perque m'ha dit cobart vosté?

Jo també m'aixeco.

—Crech que no es hora de discutir. Es que vosté m'ha fet venir per enraonar? Jo venia per un'altra cosa.

En Junoy s'asseu y diu:

—Es que a vosté l'han mal informat. Jo no hi dit mal dels catalanistas, ni may he volgut ofèndrels, ni he dit tampoch que fossin unos *chiquillos cobardes*.

—El *Noticiero* ho duya y vosté no ho va fer rectificar pas.

—La informació del *Noticiero* es falsa.

—Llavors per qué no ho desmentia?

—Pero jo vuy saber perque m'ha dit cobart— tornà en Junoy.

—Donchs senzillament li he dit cobart, y no ho retiro, perque vosté es d'aquells que may han donat la cara enfront dels catalanistas que som aymants de la llibertat y de la justicia quan l'han retat a controversia.

Vosté, quan he entrat m'ha preguntat qui era jo, sent aixís que vosté m'ha de conèixer per haver estat duas vegadas a véure'l prometentme cada vegada acceptar discussió pública de nostras doctrinas enfront de las que vosté predica y contra las teorías reaccionarias que defensa, encarnadas ab en Salmeron, y encare es l'hora que no ha complert la paraula. Per aixó li he dit cobart y perque ja estém cansats de sofrir insults grollers d'aquesta lepra de LA PUBLICIDAD de qual redacció vosté en forma part.

—Pero Llangort no sigui tan vehement.

—Me vol deixar dir? va interrompre en Junoy.

—Digui.

—Jo no hi dit may res que pogués ofèndre a vosté, y, per lo tant, ¿per qué m'he tanta inquina y sempre está ab si he sigut secretari de la Joventut Catòlica y tots aquests qüestions?

—Veu—jo vaig dirli—Si vosté m' demostra lo contrari, aixó no tinch cap inconvenient en rectificarho.

—Ja veurà lo que hi havia. El meu pare n'era y m'hi va posar soci, sab?

—Conforme, pero vosté era soci de la Joventut Catòlica. Y alló del pendó a la professó de Manresa, tampoch es cert senyor Junoy?

—Aixó sí, aixó es veritat senyor Llangort.

Lo que no es cert es que jo estigui abonat als burdells d'alt preu, total ne frecuento un; y en quant als cafés cantants sols hi vaig quan hi ha alguna estrella.

—Entesos.

Parlant d'alló d'en Weyler y de si es ó no glorificador dels Portas y Marzos me digué:

—Aixó d'en Portas era una campanya que feya algun company meu de redacció.

—Pero vosté era subdirector de LA PUBLICIDAD.

—Pero home jo no'm puch pas fer solidari de lo que diu LA PUBLICIDAD. ¿Qué's farà solidari vosté de tot lo que diu LA TRALLA?

Jo li vaig dir:

—Si senyor, de tot, perque si algun dia no pogués ferme solidari me'n apartaria, sab?

La veritat es que no recordo punt per punt la discussió, pero entre altrás cosas me recalca sempre que no havia may tingut intenció d'ofèndrels y que may havia dit res contra meu.

Recordo que'm digué:

—Pero per qué aquesta acometivitat contra meu?

—Molt senzill—vaig replicarli:

Perque tots vostés, ab la excusa de la República estan fent una política farsanta, enganyant als obrers, deseneaminantlos dels verdaders viaranyos de la emancipació, fentlos hi véure lo blanch negre, insultantnos y privantlos de veure la veritat.

—Be ja veurà. Vosté m'ha dit cobart en sentit polítich pel motiu de que jo no hi volgut acceptar cap controversia quan me l'han demanada.

—Si senyor. Recordi que jo n'hi he demanat y recordi també lo de Sant Vicens de Torelló que l'amich Llorens vingué allà expressament un dia que vosté hi donà un meeting sense que ell pogués lograr el seu objecte ab tot y que demanà la paraula ab aquest fi...

—De manera que vosté m'ha dit cobart per aixó eh?

—Sí senyor.

—Donchs ja estich content. Are voldria que vosté ho fes constar ab aquesta forma.

—Sí, y vosté qué dirà?

—Jo li asseguro que no diré res.

—Li adverteixo—vareig dirli—que no retiro ni una lletra de lo dit. Lo escrit, escrit queda.

—Bueno home.—Y s'aixecà fent com qui se'n va. Jo també vaig alsarme y veient que ja se'n anava vaig parlarli entretenintlo.

Ell me digué:

—Jo tot lo més que hi fet es atacar el Catalanisme pero may a vosté ni als catalanistas.

—Donchs sápigam que jo personalment me sento y considero atachs a mi y a cada un dels meus companys, els atachs que's dirigeixen contra del Catalanisme. Pero ja se'ls hi acabarà. Ja vindrà el dia que'ls conèixerán.

En Junoy sortí del café deixantme casi bé ab la paraula als llabis.

Are ja no més me resta fer constar, que aquesta es la plena veritat dels fets, explicats llealment y sense comentar.

El meu desitj y'l dels meus companys de que suri la veritat sempre y en tots els terrenos, es lo únich que m'ha animat.

No persequim altra cosa sino que s'esclareixin las ombas, que'ls obrers catalans abandonin aquests ideals endarrerits pera abraçar la idea nova, la idea moderna, la verament garantidora dels drets dels homes y dels pobles.

Pera lograr aquesta finalitat honrada, pera que Catalunya essent mestressa de la seva vida social y política pugui garantir la vida social y política dels catalans, estém disposats a tot, sense altre móvil que'l de fer dignes y concients als avuy inconcients, sense esperar altre premi que'l de veure a la societat obrera catalana y a Catalunya tota fruhint la vida de llibertat que li pertany per las sevas condicions de poble avençat y desitjós de progressar en tots els ordres.

PELEGRÍ LLANGORT

A en Joseph Roca y Roca

(P. K. y P. del O. de «La Campana»)

Mestre! (Y no vos cregueu que vos ho digui més qu'en sentit metafórich).

Fa tant de temps que no treyéu la cara, tant, que ni vos mateix vos ne doneu compte.

Sense treure la cara, havéu passat tota la vostra miserable vida; sols la tréyau quan escriviau a LA VANGUARDIA... perque allí sols vos hi publicavan lo que al amo li convenia.

P. K. y P. del O. aquestos son els pseudónims darrera dels que s'hi amaga la vostra personalitat pera afirmar, com ho feu en LA CAMPANA del passat dissapte, que del pseudónim ens valém pera difamar!

«Quan se dirigeixen a una persona y la difaman y l'insultan, inventant patranys, a falta de fets verídichs; quan no reparan en violar ni'l sagrat recinte de la vida privada, esbombant insinuacions y malicias fillas casi sempre de la seva imaginació malévola y perturbada, veuréu que ho fan sempre deixant de posar la seva firma al peu de sos escrits inmundos.»

Diguéme, farsant, diguéme que'ls nacionalistas amaguem la cara: proveuho, farsant, contra las afirmacions que deixo sentadas més avall:

Núm. 26 de LA TRALLA. 23 Abril 1904.

NO DONAN LA CARA, Joseph Batista.

Núm. 41 de LA TRALLA. 5 Agost 1904.

¡COBARTS! a En Emili Junoy. Joan Llorens (Del «Centre Catalunya»).

Núms. 51, 52 y 53 de LA TRALLA. EN ROCA Y ROCA. Als obrers de Tarrassa. Pelegrí Llangort.

Núm. 234 de Joventut. 4 d'Agost 1904. J. Pujol y Vallés.

Y goséu dir que no posém las nostras firmas!

Y afegiu després:

«Obran aixís per un resto de decencia?»

No es de creure, perque la «decencia» es una qualitat que'ls es completament desconeguda. Més aviat ho fan per por. Perque es indubtable que tot lo que tenen de provocadors, tenen també de miserables y cobarts...

«Pör? ¡Oh, nó! No la coneixen els qu'han firmat els articles quins títols quedan transcrits.»

Més, pera'l cas de que creguéssiu vos que sí que'n tenen, per més que ben clar se veu que nó; pera'l cas molt probable—més que probable, segur—de que seguiréu volguent ferho creure als pòchs que encare tenen la inconsciencia de llegirvos,

SAPIGUEU, Joseph Roca y Roca, que'l qui firma el present article, en nom seu y en el de tots els que vos han cantat las veritats, no vos té pör y no permetrà—sense escarmentarvos—que torneu a atribuhirnos qualitat que desconexim.

Y sapigueu, mal catalá, federal renegat, que no vos ha de passar alló que diuen els vostres demócratas de cartró pera defensar la cobardia d'un *correligionario* en la qüestió del repte fet per nostre company En Joan Llorens, l'honorat, el digne Joan Llorens, a vostre company En Alexandre Lerroux, el... DIPUTAT LERROUX:

«En Lerroux no pot rebaixarse fins a barallarse ab un obrer...»

Es clar; en cambi's rebaixa a treure la cara per un *Maleta Indulgencias* quan aqueix ha difamat a un catalanista; per qué, perque En Lerroux era immune.

No ens en amaguem de treure la cara nosaltres com ab tanta mala fé afirmeu vos en vostre article, davant dels tribunals de Justicia. Provas ne son las presentacions y 'ls processos a qui suscriu aquestas ratllas, a n'en Marcel Riu, En Pelegrí Llangort, En Joseph M.^a Folch y Torres, tots per LA TRALLA y a cents d'altres que com En Prat de la Riba sufríren presó per respondre de llurs afirmacions.

Si no havém reculat davant dels tribunals quan ens acusan de *atentador a la integritat de la Patria, de injurias a ministros y a autoridades*, com pot ningú imaginar que hagim de recular davant de sers miserables y rastres com sou vos, incapassos de fer res més que propaganda falsa pera arreplegar monedas de cinch céntims ab que engreixar el clatell y la panxa de vostre burgés.

No ens en amaguem; y per aixó vos dich are:

SI NO RECTIFIQUEU ELS CONCEPTE INJURIOSOS DE VOSTRE ARTICLE, SOU UN COBART; SI 'LS RECTIFIQUEU, TAMBÉ SOU UN COBART.

Segons com deixeu las cosas, aixís obra're en conseqüencia.

MENTRESTANT, SOLZAMENT SE M'OCURREIX DIRVOS COM EN LLORENS A L'Alacandro:

Ab els punys ne tinch prou....

Per quin dia?

A quina hora?

Ahont?

V. A. BALLESTER



LA NOVA POLICIA

Sanyor diputat, perdoni la franquesa.

—Pot parlar.

—Vosté no'm deu reconeixe, pero'l seu apoderat es un amic de l'infancia, vull dir que'm va demanar, el meu influjo y empenyo per dur las actas en blanch, que li varen doná'l càrrech qu'avuy te de diputat.

Y es aixó un gran sacrifici que vosté no pot pagar, perque vaig anar a tiros esposantme a perdre'l cap per dur a terme la feyna que'm va dir l'apoderat.

Y... amor con amor se paga...

—Be, pero, ja va cobrar els diners de la contracta.

—Si sanyor, pro ja veurá, are no es cuestió de cuartos, li vinch a sulicitar de la

una miqueta d'influja.

Vosté ja me'l pot donar, tenint l'acta a la butxaca.

—Veyám, espliqueuvos clar que veuré si puch servirvos.

—Jo no sé si está enterat, d'aixó de la policia

que tenen de reformar, y posarla a Barcelona,

perque aquella capital sembla una kábila andante.

—Efectivament.

—Donchs val la pena que jo arplegui

un empleo principal d'aquestos de la reforma

que volen organisar.

Miri, segons el ministre sembla que se compondrá de trescents quaranta guardias

ab un sou molt regular.

Setze cabos, vuyt sargentos, nou tinentes, tres capitans,

y un comandant de primera ab tres mil d'un coll al any.

—Y vos voldria una plassa...

—Justa, noy, de comandant.

—Home, aixó es un impossible.

—No sanyor, qu'es natural l'empleyo que sulicito,

vo'té se'n convencera si examina be la pasta

que generalment están fabricats els policias

que per Barcelona hi ha.

—Per'xó volen reformarla, perque son inútils.

—Ja, volen gent de confiansa,

de condicions especials com declarava el ministre

y jo, que'm diuen el Cranch,

per si ignorava la gracia, tinch aquestas cualitats

que tal volta necessita el ministre d'aquest ram.

He estat jugador d'ofici, tirc el cos ple de forats

per desafios y encuentros, y jo ganivet en má

trenco l'urna y porto l'acta, ¿vol més mèrits? allá va:

¡he estat deu anys a presiri!

¿que'n vol més?

—¡No cal, no cal!

—Donchs l'empleyo.

—Es molt difícil.

—Li exigeixo!

—Be, veyám, veuré de recomanarvos:

¿com vos diuen?

—A mi'l Cranch.

¡Lector meu, a Barcelona podem viure descansats!

PEP DE LA TRALLA

Micos d'imitació

¡Quina pena fan els que no tenen personalitat propia y necessitan la llum d'altres cervells pera il·luminarse. Revela un estat d'ignorancia que 'ls volta d'una aureola ficticia y acromada... Son com una reproducció d'un original, que per més sentida que siga, sempre s'hi veu la imitació, may el sentiment creador que sugestiona.

Y aixó ha passat dintre'ls que manegan la Unió Republicana. Sempre han estat reproductors, may originals en res lluminós; sempre han estat els micos d'imitació.

Y es natural que aixis obrin, car, els man cal'l lògic fonament per produhir idees... No tenen ideal per aixecar l'esperit, terren sempre, hi están arrapats fermament ab ella y la terra no es feconda, si'l sol no li

engendra vida y la pluja no l'assahona ab fructió, arribant fins a remoure'ls llurs entranyas.

En tots els seus actes de vida colectiva que tendeixin a enrobustir llur vida social, hi ha mancat la originalitat, hi per aixó han resultat ridícols, verament buyts, devant de las idees innovadoras. Ja de naixensa que portan llur sagell; vingueren a sembrar la llevar republicana a Catalunya y's trobaren que aquí hi estava encarnada ab el poble, cansat aquest de sufrir la oligarquia monárquica que sobre d'ell pesa de segles y segles... Els forasters volgueren unir els d'aquí ab els d'allà, y ja's toparen llurs esperits antagònichs y per enganyar als d'aquí, 's posaren ropatje del esperit republicà català (quina genuïtat ha estat sempre federal) y malgrat no sentir-la, predicaren llur idea, sentintse (!) federals.

Devingué la República—que durá de Nadal a Sant Esteve—y treyentse la careta, imposaren l'unionisme, ferint els nobles ideals federatius del que representava l'esperit català del eminent filòsof en F. Pi y Margall...

No'ls batejaren y vethaquí perque sempre més ha tingut de portar noms enmatlleuats.

Han aburit una cosa, l'han atacada... y després de veure la virtualitat en unas y la fastuositat en altres, s'han sentit micos y las han imitadas.

Tots recordem els insults y las befas que 'ns llessaren quan las donas de la nostra terra'ns oferiren la Bandera a la Unió Catalànica, resurgint aquell hermosíssim acte sota 'ls venerables murs de Poblet... Ells s'engelosiren y al cap de poch temps feren la fiesta de la Bandera sota las fustas pintadas de la Fraternitat... Nosaltres, una bandera personal, sencera, plena de gloria. Ells, una bandera... imitada.

Cansats de llessar sa baba llefiscosa demunt d'una de nostras institucions més fondas; els Jochs Florals, també se'n sentiren fervents enamorats y organisaren uns Juegos Florales, que manchen la esplendorosa vida de la encarnació catalana, foren com las flors artificials, tristas, inanimadas, ab fortor de roba florida.

Picats del amor propi al veure la buyda, empró fastuosa arribada del Rey dels espanyols, portat pera que'l vegés el poble; no trigárem a veure la arribada del rey dels republicans portat carnavalescament per enlluhernar al poble, com un Cid mort per no fer perdre'l coratje als lluytadors... y resultá igual buyda, igual arribada oficial que aixecá sols fum de pólvora... res més que de pólvora que s'esvahí tot seguit.

Derrera hem celebrat nosaltres la Festa Nacional que anirá creixent y enrobustintse els anys successius ab més fermesa nacional, més catalanescent... Ells anuncian y proposan ja, La fiesta de la Patria (espanyola s'entén) potser perque no's perdi l'espanyolisme que regna dintre els cervells dels pobres fills d'aquesta terra que's desnaturalisan ells mateixos...

Nosaltres portem coronas als martres catalans que lluytaren contra las tropas castellanas y francesas l'any 1714... y un castellá que s'ha engreixat explotant a qui vol redimir... llessa als quatre vents la idea de que al venir el President de la República Francesa, vagin plegats sota la estatua d'en Rafel de Casanova, a ferhi onejar l'esperit espanyol-franch... No atrevintshi anarhi sol, per por... que aquell bronzo no li escupís el rostre y la terra s'obris engolintse'l cinisme castellá que tanca l'ànima inquisidora del Príncep República de Catalunya.

Ells, consideran un fracás, lo posar banderas catalanas; y no sentintse prou forts, per ostentar una sola personalitat, el diumenge següent un ordeno y mando fa que'ls súbdits ne posin tres de banderas... sortint d'aixó, un fastuós... fracás y decepció.

Y prou, que fora inacabable la cadena imitadora que segueixen els micos eterns... els que no pensan per si sols, els que necessitan la llum que aborreixen, pera il·luminar tots els seus actes.

JORDI CATALÀ.

El Catalanisme es burgés y reaccionari!

Als obrers catalans

Aquesta es la contesta que fan la majoria dels obrers quan se'ls parla de Catalanisme, y vaig a demostralsi be ó malament jo, obrer també com ells, que son falsas aquestas imputacions que han inventat els nostres enemichs perque'l dia que logressim la consecució dels nostres ideals nacionalistas se'ls acabaria lo que vulgarment se'n diu el turró.

El Catalanisme, ó Nacionalisme català, may pot esser burgés quan admet a son sí a tots els que forman part d'aquest terror que's diu Catalunya, y aquí dintre no son pas solament

burgesos els que hi viuen, sinó que hi ha individus de totas las classes socials com a tots els demés pobles del món, com son pobres y richs, amos y trevalladors, manats y que manan, en fi, tot lo que integra una nacionalitat que té ganas de viure y's veu ab dalit y foras pera governarse y administrarse ella mateixa sense tutors de cap mena. Per lo tant es gratuita aquesta afirmació.

Are aném per la segona, que es la de si som ó nó reaccionaris. Jo'm trobo que com que me haig de guanyar la vida trevallant haig de tractar ab gent d'idees las més oposadas; quan parlo ab algun dels que militan als partits que's diuen avensats me fan la mateixa cantarella de sempre: de que'l Catalanisme es burgés y reaccionari, y quan ne trobo algun que es carlí ó d'idees moderadas diuen que'ls catalanistas son uns heretjes y uns descreguts, perque lo mateix admetem als creyents que als ateus y lliurepensadors, y no se'n saben avenir que jo, que soch catòlich, ab aquesta cuestió tingui amichs de tots els pensars, que, no m'amaigo de dirho, son tan dignes y honrats com puguin serho ells. Aprengueu de ser demócratas y tolerants.

Fetas aquestas consideracions, amichs obrers catalans, vaig a parlarvos clar y desde'l fons del meu cor: No us els cregueu, nó, a tots aquestos redemptors de a xavó'l rengle que vos han sortit a última hora; quan vos diguin que els catalanistas som aixó ó alló, digueuloshi ab el cap ben alt: "Es fals de tota, falsetat que el Nacionalisme sia burgés y reaccionari, los burgesos y reaccionaris sou vosaltres, que viviu a las nostras costellas, valentvos de la nostra poca instrucció pera enganyarnos com a xays, prometentnos lo que jamay heu sentit ab convicció, que es una República borda y de resultats contraproduhents pera la nostra classe, com ho es el programa del quefe de las cuatro unidades, que es antidemocrátich y antiliberal perque no garantisa la llibertat dels pobles ó núcleus que forman l'Estat Espanyol, y per lo tant menos, podrá garantir la dels individus que viuen en dits pobles."

Si no vos convensen encara aquestas rahons, fixeuvos ab aquestas altres: ¿Cóm es que sempre que'ls Govers que disfrutem dictan lleys contra tal ó qual colectivitat, rebém de retop els catalanistas ab qualsevol pretext, un dia ab la suspensió de La Renaixensa, un altre dia perseguintnos ó empresonantnos, un altre volguent fer arriar la bandera dels balcons de las nostras societats, y cada dos per tres denunciand y penyorant als nostres periódichs, com per exemple LA TRALLA, Progrés, Nova República, Cu-Cut, etc., etc.? Els paternals Sanxos que'ns envian els no menos paternals Govers que'ns volen fer la nostra felicitat diuen que es per atachs a la integridat de la Patria, tot perque'ls hi cantem las veritats, quan aquesta gent lo que en realitat delensan es la integridat de la menjadora, y'ns denuncian y perseguixen perque som els únichs, sí, companys, els únichs, que'ls fem por, perque tots els demés partits, dich mal, tots els partits polítichs, díguinse republicans, com carlins, com dinástichs, tots fan el joch als Govers centralistas, com ho provan las campanyas dels diaris que per vergonya de casa nostra's publican a Barcelona anomenats La Publicidad, El Liberal, El Noticiero, El Correo Catalán y algun altre, que no fan més que posarse sempre al costat dels Sanxos que'ns envian aquells senyors de la meseta que'ns estimen tant. Está clar, com que veuen que'ls catalans, en virtud de la nostra propaganda, se'n van adonant de mica en mica que ho son de catalans, tots aquets periódichs pel compte que'ls té, y com que plouhen molts baixas en la suscripció, se surten de pollaguera y vingan insults y més insults y demanar que'ns afusellin a tots. ¡Infelissos! ¡lo que pot la miserable perra chica y si'n fa fer de cosas! fins el Correo Catalán, que'ls que hi escriuen casi tots son catalans y's diu defensor dels fueros, no té cap reparo tot sovint en fer de traydor de Catalunya (se deu recordar de que Jesús va tenir un Judas que'l va trahir), tot perque, segons ve a suposar, no tots els catalanistas van a missa. Ja hi devian anarhi tots aquells que en las darreras guerras civils, blasfemant del Deu que's deyan defensar, matavan y saquejavan tot lo que'ls venia a má.

Pera acabar: no es veritat que'ls catalanistas sian burgesos, casi tots son obrers, que tan obrer es l'advocat, el metje, el notari y'l dependent de comers, com el fuster, el manyá, el mestre de casas, etc., etc., sinó que dels primers, ó millor dit, els intelectuals, son els que abundan més, perque han tingut la sort de rebre més sólida instrucció que nosaltres, els obrers manuals, y comprenen més fàcilment el nostre moviment polítich y social. Tantdebó que n'hi haguessin molts de burgesos, com dihem els obrers als negociants y als adinerats, —que per aré no'n volen ser de catalanistas perque tenen massa'ls ulls fits en els llibres de Caixa y no tenen temps de capir els nostres ideals,— que fora prompte un fet la llibertat de la nostra terra, perque'ns proporcionarian

tots els elements necessaris pera reconquerirla, y allavors tots els catalans podriam gaudir de las ventatjas morales y materials de que disfrutan las nacionalitats que son ben lliures.

P. CUMELLAS ARGEMÍ
(obrer tipógrafo)

Pera'ls obrers lerrouxistas

Els escrits del 24 y 25 de La Publicidad, firmats per Lerroux, mereixen certament fixar l'atenció per las molts y profitosas deduccions que poden despèndresen.

Lo primer que salta a la vista es el marcat cambi d'apreciació que envers el Catalanisme manifestan aquets escrits: l'autor de las primitivas afirmacions de que catalanista y burgés era forsosament la mateixa cosa (a seguit de predicar que als burgesos tenia d'arrogarsels pels carrers), se declara suara el primer defensor de la bandera catalana, "mientras ella sea la enseña de un pueblo que afirma su personalidad, que no quiere vivir en relación de servidumbre, que aspira a la autonomía, aunque sea llegando al estado Catalán."

La diferencia com se veu es notable. Si al fer las primeras rabiosas campanyas contra el catalanisme, net y pelat, va ser degut a falta del coneixement que té avuy de lo que's y significa el resurgiment de la opinió catalana, podém acusarlo certament d'haver inculcat en molts catalans de criteri senzill, enganyantlos ab sa ignorancia; sentiment d'odi; despreci y menyspreu, als sentiments catalanistas, presentantlos y fentlos creure com oposats en absolut a tota idea de progrés, llibertat y democracia. Aquestos poden apreciar avuy que aquelles opinions tan reprobables per els republicans que desitjaven passar per progressius y avensats, avuy tenen en la persona d'en Lerroux qui no permeteria que al seu devant s'ultratjés la bandera catalana, encare que aquesta representés l'aspiració a arribar al Estat Catalán.

Recomano als catalans republicans de l'Unió reflexionin aquestas conseqüencias.

Y segueix dihent: "Si la raza catalana tuviese convicciones separatistas, Cataluña sería nación independiente. La tiene autonomista y autónoma será Catalunya..." quant l'hagim ajudat a IMPOSAR la república democrática.

Aném per parts, donchs molt important es aquest paragraf.

En Salmerón va declarar que may reconexeria l'existencia a Espanya de diferentes rassas. No podém jutjar siga degut a ignorancia aytal concepte. Sab ell tan bé com nosaltres que un andalus no pot confondre's ab un catalá. Es a altres rahons donchs que devem buscar el perqué de tal criteri.

Recordis que vius encare en Pi, Zorrilla y Castelar, en Salmerón va crear el partit centralista, disconforme ab els altres tres existents. Ben francament ha manifestat sempre son criteri centralista. Regonexent l'existencia de diferentes rassas a Espanya poch justificada seria sa actitud política de sempre. A diferentes rassas, diferentes organizaciones políticas, adecuadas a cada una. A una sola rassa, un sol sistema de govern. Si per justificar sa doctrina li fes nosa la llum, negaría l'existencia del sol.

Pero ve en Lerroux y regoneix l'existencia de la "raza catalana con convicciones autonomistas." En Lerroux repta a n'en Salmerón. ¿Com s'ho pendrá aquest? Si té ab estima la seva respectabilitat, no pot permetre que'l seu lloch tinent el rectifiqui.

Passém enlayre sobre de si Catalunya té ó no convicciones separatistas: tampoch en tenia Cuba, y negantli persistentment l'autonomia que era lo que reclamava, n'hi varen fer tenir y avuy es república independent.

Catalunya, diu, será autónoma després que els catalans hagin ajudat a imposar la república. Aquestas son sas declaracions. M'apar que las va reflexionar poch. Son ánima castellana traspuja malgrat sa voluntat. Sa prosa imperativa sempre té cayent de despotisme. Una imposició sempre es odiosa, fins quant es en nom de la llibertat, que aixis se la nega. Noruega avuy, després d'haver demostrat ser un poble ben conscient, dupla entre república y monarquia. Igual despotisme seria imposarli l'una que l'altra forma de govern. Aquest concepte d'imposició deu esser esborrat del diccionari democrátich, cosa que's veu que ell no sab.

Catalunya, diu, un cop imposada la república, será autónoma. Avans nó, segons ell. Es convenient que's diga en virtud de que será autónoma. Si la república ha de regoneixer aquesta autonomia, bó seria que's digués oficialment, ab la deguda consignació a llur programa. Y si la regoneix a Catalunya, llóghich será que siga igualment reconeguda a las demés nacions, en qual cas el partit d'unió deu declarar-se federal.

En cas contrari, sería un privilegi y com a tal renyit ab la igualtat una de las bases de la democracia

Si el partit republicà no ho consigna en cap

forma, poch cas podem fer els catalans de las declaracions isolades dels pro-homs republicans, veient la facilitat ab que's desmenteixen mutuament.

A més, no es pas la tendencia federal la que predomina en el partit d'unió republicana, comensant per son jefe, y una prova n'es que molts catalans federals están allunyats d'aquesta unió per manca d'afinitat.

A creure a n'en Lerroux, seria un valor entès dintre la república espanyola la autonomia de Catalunya.

Es aquest punt prou essencial per ser consagrat de manera lleugera.

Tots som enterats de lo manifestat per en Salmerón a n'els que varen invitarlo a controversia científica, de que si en Lerroux havia convingut ab quelcòm autonómich, (y allavors sols sobre autonomia municipal, susceptible de molts tiras y afliixas), sols podria ser concessió qu'ell havia fet particularment, pero no perque ho sentís. Aquí tenim a en Salmerón que li nega sinceritat.

Y aquesta sinceritat no serém pas nosaltres els que caurém en pecat de creurehi.

JOSEPH MIQUEL Y CASTELLS

CASTANYAS RURALS

Sabadell

Sr. Director de LA TRALLA.

Ab un ple a veasar el passat divendres tingué lloch al teatre Euterpe un meeting que varen dir en defensa dels drets individuals dels homes.

Comensà'l meeting fentnos sapiguer el president que'ls senyors Pi y Sunyer y Salvatella, que també havian sigut invitats al acte, no havian pogut assistir, extenentse a continuació en varias consideracions. A n'aquest bon senyor, anomenat Parona, ó Parrona, no tenim l'honor de conèixer; pero'ls del públich, que'l devian tenir bastant més tractat, varen saludarlo democràticament ab repetits crits de: «¡Crida més, animal!» (textual). Quan va haver acabat s'aixecà un tal Herrero, castellà per més senyas, qui ab veu vibrant, pose dramática y tó de personatge de género chico, si'ns ne va dir de coses! Nos va parlar d'un tal García Moreno, jutje, que rebia declaracions (fixinse be) ab un revólver mauser en una mà, una botella de licor a l'altra, y com no tenia més mans, feixos de bitllets de banch per la taula, y a tot aixó un parell de cocotes (que deya ell) a cada costat, Vegis qui's resisteix! Acabat las agafà ab un tal Memento, posantlo com un drap brut, y a última hora'ns feu sortir el clero.

Després d'ell enrahonà un senyor ab posat de molt enrabiat, que'l van anomenar per Aguiló. En un idioma que hi ha qui sostenia s'assemblava al castellà, també s'esbravà ab en Memento y... ne va dir de coses! A l'hora d'acabar ne va fer responsable de tot a n'el Bisbe. Quan de tan ronc no pogué més, s'aixecà un senyor que no sabem com el permeten enrahonar en meetings tan avensats com aquell. Un senyor que's diu... Iglesias, volen res més clerical y retrógado? Ab un castellà un xiquet més corrent aquest las enfilà pera parlarnos de bloques, y parlà de Fransa y dels francesos y de las francesas, y tornà a parlar de bloques.

Després d'haver anunciat tres vegades que anava a acabar, al últim ho va fer, aixecantse alshoras un tal Puig de Asprer, advocat, que'ns va fer sapiguer de bonas a primeras que a un defensat per ell l'havian condemnat a 18 anys de presiri. Ja procurarem que no'ns defensis. S'entretingué després en explicarnos llargament lo que es una fulla clandestina y'l perque li diuen clandestina, delant admirats la seva sólida erudició a propis y estranys. Hi havia qui, com a recort, demanava'l seu cap. No volguent ser menos que'ls anteriors, també rebé en Memento, però de quina manera. Acabà haventse las ab el clero, Bisbe inclúsiu.

Qui va estar contundent de lògica, arribant fins a las aproximacions de la sublimitat, fou'l seu cap gros, en Lerroux. Oh aquest! Tronà contra la burgesia, ell, el que vive de sus rentas, com digué al Parlament y no recordantse del folletto que li dedicaren los de Revista blanca y Tierra y Libertad, explicant y demostrant que D. Alexandre Lerroux quan publicava a Madrid el seu periódich El Progreso va estar afat als seus obrers, no pagantlos y insultantlos per torna, las empregué contra'ls miserables explotadores. Feu responsable de la explosió de bombas al seryor Bisbe. Parlà de que ell respectava todas las creencias y religions, y a continuació tractà de mascarada religiosa a la professó de Corpus y de imbéciles e idiotas als que hi anavan. En fi, un model de lògica y de sentit comú.

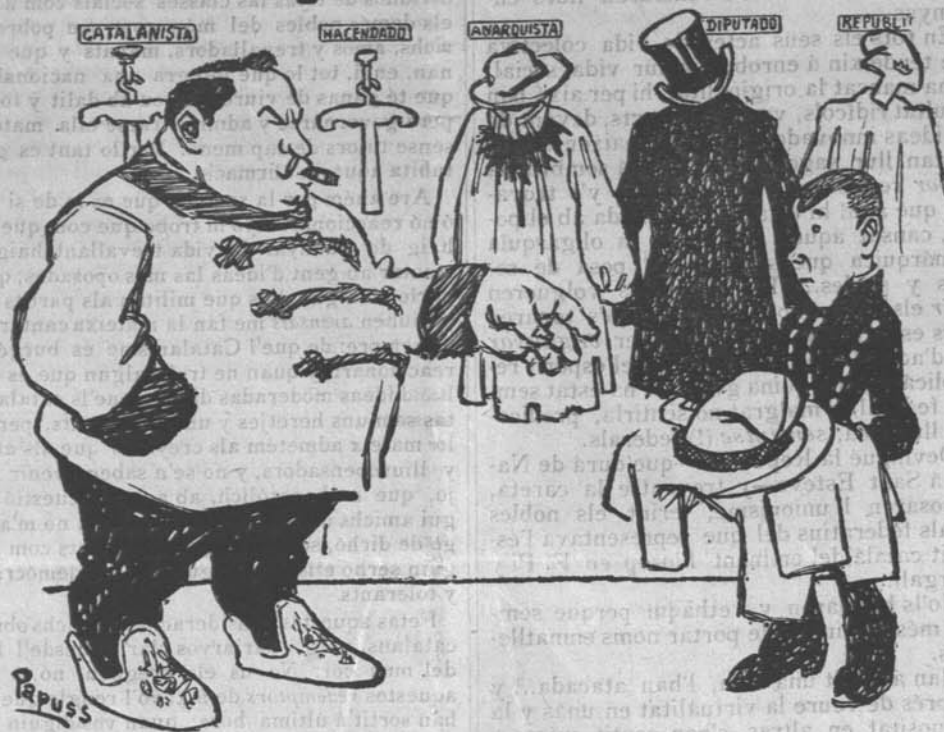
El President tornà a sentirse la arrencada de la oratoria, y entre embuts y reliscadas pretengué donar las gracias; però las gracias las hi donà'l públich quan acabà.

Hi va haverhi molt poch aplausos y, en cambi, en voien de riallas!

D'alló altre preferim no parlarne. A n'aquest mon pot un tenir la exclusiva del art de fer embuts y fins de volguer presidir meetings, però la exclusiva d'humanitarisme y d'aymant de la justicia no s'ha fet pels liberals empeltats d'inquisidors, que no capeixen que's pugja pensar distint de lo que penan ells.

Sápiga dit senyor y'ls que com ell pensan que

A la guardarroba imperial



D. Lacandro.—Respállam bé'l vestit de catalanista que'm sembla que aquest hivern se portará.

quan las brutalitats de Montjuich, mentres tots els periódichs de Barcelona, inclús La Publicidad, publicavan articles laudatoris per en Portas y enrayavan fins els núvols a en Marzo y comparsa, estampanthi's retratos (vegis La Publicidad d'aquellas fetxas, sols un periódich, la catalanista Renaixensa ne protestava, y encarrantse ab las autoritats militars calificava de crim odiós lo que s'estava realisant a Montjuich (vegis La Renaixensa d'aquellas fetxas). Que aprenguin els que pretenden denigrarnos, y sápigam tothom que en assumptos d'humanitat y de justicia estém molt per sobre dels avensats de secá y dels falsos redemptors que'ns plouhen de fora y que, desgraciadament, fan servir de remat a bona part de las classes republicanas y obreras de nostra estimada Catalunya.

EL CORRESPONSAL



La «Unió Catalànista» ha organísat un gran meeting de propaganda nacionalista a Arbucias que tindrà lloch el vinent diumenge, dia 15, y en el que hi pendrán part els Srs. Joseph M^a Roca, Joan Llorens, Roig y Pruna y Antoni Sansalvador, essent presidit per lo president de la «Unió» Dr. Martí y Juliá.

Reprentent el torn de conferencias organizadas per la «Unió Catalànista» a Vilassar de Dalt, el vinent diumenge, dia 15, hi tindrán lloch las duas anunciadas a carrech dels Srs. En Salvador Millet y En Eduard Vidal y Riba, sobre'ls temas «La vida social de Catalunya» y «La nostra llengua, naturalesa y personalitat».

En Junoy en un article titolat *Lenguas viperinas* publicat a La Publicidad s'enfada perque nostres caricaturistas el pintan ab la cara negra, fentlo encare més lleig de lo que es.

[Adiós, Adonis!]

Diu la *Correspondencia Militar* referent a las maniobras militars que ha fet aquets dias prop de Madrid la divisió militar d'instrucció:

«Ahora no podemos ir a Marruecos, a penetrar pacíficamente, como quiere Francia al invitarnos a sacar de nuestras manos las castañas que los gachos desean comerse; pero si pudiéramos probar la pujanza de una división bien instruida y preparada contra la canalla separatista catalana y bizcaina: acabándolos a todos se acabaría la rabia, pues como a perros rabiosos les trataríamos.»

De modo que, segons confessa la *Correspondencia Militar*, l'actual exercit no pot ni tant sols anar al Marroch. Es dir que'ls 180 milions de pessetas que costa cada any, dels quals mes de la tercera part ó sigui de 60 milions els paga Catalunya, no serveixen absolutament per res, son diners llensats, segons confessa la *Correspondencia Militar*.

Perque no s'emplean aquets diners en cosas de més utilitat?

Quan varem anar al Palau de Justicia pera veure als nostres amichs, varem preguntar a un guardascarcer.—Vetaquí que vostés deuen tenir molta feyna ab tants revolucionaris com hi han a Barcelona? Cada dia deuen tenir d'agafar revolucionaris dels periódichs La Campana, La Publicidad, etz., etz.

—No señor.—respongué'l guardia.—Nunca he visto por aquí a nadie de esos. Siempre que hay perio-

distas encarcelados ya no se ha de preguntar. Son los de LA TRALLA. Esos sí que serán del morro-fort. No hi fem comentaris perque no'ns está bé.

Nostres companys de Progrés publicaren el dissapte passat una bonica fulla extraordinaria ostentant en las planas primera y última la barrada bandera en colors.

El text el componian un article de cada una de las redaccions dels periódichs catalanistas denunciats.

Felicitem als amichs de Progrés per l'èxit obtingut y per la denuncia.

El passat diumenge al domatí's notava a la plassa Reval un gran moviment entre els individuos de policia. Anavan esverats, donant ordres els quefes, grochs com una cera la majoria de ells, y tot per qué? perque feya més de una hora que demunt de un padris hi havia un bulto, que ningú anava a recullir, ¿si será una bomba? ¿s digueren; vaya si lo será, hay que evitar un dia de luto. Y comensaren a tomar posiciones impedit que ningu s'acostés al lugar del suceso y tot de una, la veu arrogant del quefe diu ahora y ab un canguelo extraordinari se atansen al bulto sospitos, aixecan tremolant el paper que l'tapava, veuen una caixaeta, y ay, ay, que tinch, destapan la caixa misteriosa y hi troban la bomba... ay, dich un gat mort que algun tranquil havia posat per rifarse a la policia.

Fa dos anys que'ls regidors frateros tenen majoria al Ajuntament, y todas sas iniciativas s'han reduhit al escándol del Gas Strache y altres per l'estil.

Pero'l divendres passat surt La Publicidad ab un gran plan pera escolas municipals.

¡Com se coneix que s'acostan las elecciones!

Una altra que fa ambo ab aquesta.

La Esquella de la setmana passada porta un gravat en que hi figura un obrer que al preguntarli quan se casará, contesta que quan los travalls s'animin y QUAN TINGUEM A BARCELONA UN BON AJUNTAMENT.

Y al Ajuntament els frateros hi tenen majoria absoluta!

Y La Esquella diu que no es bon Ajuntament! Apuntéusen quatre ilustre asiatic y demés companys frateros.

El Liberal diu que'ls catalanistas son analfabets. Donchs quins deuen ser els sabis? jaquells que segueixen als farsants que ell tant alaba? Ha de saber El Liberal que'l dia que a Catalunya no hi hagin tants analfabets será com resplandirà'l sol de la seva libertat, y, per lo tant, paperots tan barruts y embusteros com ho son El Liberal, La Tribuna, La Publicidad, La Campana y altres no tindrán rahó de ser perque ningú'ls llegirà.

La Junta Directiva de la Comissió benéfica «La Reixa», de la «Unió Catalànista», ha rebut de la colonia estiuhenca de la Font Santa de Sant Pere de Torelló la cantitat de 15 pessetas pera ajudar als gastos ocasionats per la corona que'ls socis de dita entitat portaren a la estatua d'en Rafel de Casanovas el dia 11 del passat Setembre.

La Junta Directiva de «La Reixa» dona grans mercès a dits senyors.

El nostre Manantiales com a bon general may reula.

Primerament no volia rebre als periódichs, y... pata.

Després no volia banderas catalanas, fins al ex-

trém d'ordenar que cada vegada que volguessim issar nostra bandera teniam de demanarli permis. Y ab un xich més li plantan la bandera al cap del nas.

Després va prohibir la representació de Vampiros de El Pueblo. Y efectivament, cada nit se representant; y la seva prohibició sols ha servit de reclám.

Ni en Kuropatkine'n sabia tant com ell de recular.

Diu La Putinera del dissapte: ... la parte sana del catalanismo ... el regionalismo clerical.

Es a dir, que ja consideran que no ho es tot de clerical y que hi ha parte sana.

A cada bugada perts un llensol, Putinera.

Y aixó que no las fas ab gayre bon lleixiu.

D'aquí un parell de mesos ja diras: la parte insana del regionalismo com considerant que la major part es sana!

Y ho será sempre perque cortará por lo sano ab vosaltres, vividors!

La Publicidad del altre dilluns, el mateix número que tant pomposament donava compte de la Fiesta de la Libertad (?) portava una esquela mortuoria ab un habiendo recibido los auxilios espirituales que ni cap carca-catalanista.

Está probat que per las pessetas ho fan tot. S'han venut a las instituciones y are, fan de débó lo que'ns diuen a nosaltres: vendre's al oro de la reaccion. ¡Clericals!

Denuncias de l'altra setmana: Tots els periódichs catalanistas; al menys, una per cap.

Penyoros de l'altra setmana: ... una colla de cinchcentas pessetas. Pero, me sembla que, de verano.

Segons ens explica la premsa diaria l'altre dia hi havia a la comandancia municipal el parte següent:

«Me refiere el guardia Rosendo Berge que, a las 11 de la mañana de hoy ha sido requerido en la Rambla de San José por el inspector núm. 32 de la Compañía Anónima de tranvías eléctricos, para hacer apear a don Emilio Junoy del coche núm. 98 de la misma, por haberse negado este a hacer la presentación del billete del trayecto a petición de dicho inspector, por cuyo motivo se produjo alguna aglomeración de transeuntes, sin más consecuencias.»

En vista d'aixó nosaltres ens descobrim davant del diputat Sr. Junoy com a model de ciutadans que saben cumplir ab sa obligació.

Iniciada per uns quants joves catalanistas s'ha obert una suscripció pera portar el dia de Tots Sans, una corona al Doctor Robert y un'altra a Mossen Jacinto Verdager.

Oportunament anunciarem els flochs en que hi haurá llista oberta.

Dissapte passat se celebrá a la Associació Progrés l'anunciat meeting que'ls periódichs catalanistas denunciats havian organísat per iniciativa del portantveu de la esmentada entitat.

El local resultá petit pera contindre la inmensa gentada que hi concorregué, essent aplaudits extraordinariament tots els oradors, tant al ser anunciats com al acabament de llurs discursos.

En nom de LA TRALLA parlá nostre amich En Joan Llorens.

Els regidors frateros han agafat tanta afició a pasejar en cotxe (pagant Barcelona) que en poch mesos han agotat la consignació pressupostada per dit servey durant tot l'any.

El regidor Sr. Moles per defensarse va dir que si gastaba tant en cotxe era a causa de las ceremonias religiosas a que assistia l'ajuntament.

Pero lo més bonich va ser que, quan a instancias dels regionalistas, se va llegir la llista dels regidors aficionats a passejar sense cansarse, va resultar que els qu'havian gastat més horas de cotxe eran els frateros Serrallars, Nebot, Moles y Buxó.

Y ara? Com es aixó? Es que'ls frateros els hi agrada anar a las ceremonias religiosas?

O es que dita escusa era una martingala del senyor Moles pera desviar la cuestió?

El Centre Autonomista Roger de Flor celebrará demà a las nou de la vetlla una gran vetllada literaria-musical-política inaugural de las tascas patrióticas que's proposa realisar la novella societat nacionalista.

Que no han llegit may El Liberal? No deixin de ferho; y fixinse, sobretot, ab alló que semblan versos y que se'n diu Vuela pluma; va firmat per Paco Pico y ab monos de Rojas.

Aixó dels monos es lo que'm xoca més. Monos; no sé perque n'han de dir aixís; jo'n diria feyos y no monos. Y lo que es pitjor; feyos y herrados, perque mirin que ab alló de las 500 pessetas El Liberal anduvo bien herrado con sus monos y todo.

VIC. y ME.

Cartera de Comunicacions

Per falta d'espai deixém de publicarla.

Imp. LA RENAISSANCE, Xucá, 13, baixos